

Lena Bjuggner

Kulturlager i fem av sex borrhål

Halland, Halmstad, Kvarteret Sankt Nicolaus 17, RAÄ 44:1
ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING 2015

Hallands Länsmuseum, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2015.

Arkeologisk förundersökning 2015.

Layout: A. Andersson.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet.

Ärende nr ms2006/02316.

Fält med grå bakgrund och fet ram är obligatoriska för redovisning till FMIS.
För anvisningar, klicka på rubrikerna och länkar på sidan 2.

Geografiska och administrativa uppgifter

Län	Kommun	Landskap
Hallands län	Halmstad	Halland
Socken/Stad	Kartblad	Fastighet/kvarter
Halmstad stad	042 73 (4C 7d)	Sankt Nicolaus 17

Beslutande länsstyrelse	Länsstyrelsens dnr	Beslut enligt KML	Datum för beslut
Länsstyrelsen, Halland	431-3342-15	Arkeologisk förundersökning enligt 2 kap. 13§ KML	2015-05-13

Undersökningens art och omfattning

Undersökarens dnr/projektnr	Typ av undersökning/åtgärd	Fältarbetstid start	Fältarbetstid slut
2015-68	Arkeologisk förundersökning	2015-05-19	2015-05-19
Undersökande/ansvarig organisation	Ansvarig person	Typ av exploatering	
Kulturmiljö Halland	Lena Bjuggner	Ledningsarbeten	
Uppdragsgivare/exploatör	Antal arbetsdagar	Beräknad rapporttid	Total faktisk kostnad
Halmstads pastorat	1		

Beräknat	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
	Yta, ext (m ²)	Yta (m ²)	Volym (m ³)	Schakt (m)	Timmar, grov	Timmar, arkeolog	Timmar, maskin
Undersökt							

Berörda RAÄ-nr/tillfällig arbetsidentitet (objektnr)

Halmstad 44:1

Datering

Medeltid, nyare tid

Rapport inkommer senare ☐ Ja ☒ Nej

Sammanfattning av undersökningsresultaten och förslag till fortsatta åtgärder

Sammanfattning av undersökningsresultaten

Svenska kyrkan planerar byggnation av ny kanslibyggnad inom fastigheten Sankt Nicolaus 17 (fig 1). I samband med projekteringen genomförde Sigma civil en geoteknisk undersökning, genom att borra på sex punkter (1501-1506) fördelade på den södra delen av fastigheten (fig 2). Fem av borrhålen (1501-1502, 1504-1506) fördelades på platser som var oskadade av sentida ingrepp. Den sjätte borrhålen (1503) gjordes mitt i den 2014 rivna prästgårdens, med rivningsmassor, igenfyllda källare. Inför byggandet av prästgården genomfördes 1977 en arkeologisk totalundersökning, vilket innebär att några kulturlager inte är bevarade under källargolvet. I alla borrhålen utgörs alven av gul finsand.

De tre sydliga borrhålen uppvisar en likartad lagertjocklek och stratigrafi (fig 3 och 4). Lagertjockleken är 1,05 -1,1 meter och under matjorden, som varierar mellan 0,3 och 0,5 meter, finns lager som bedöms vara möjliga odlingshorisonter. I två av borrhålen (1504 och 1506) finns ett utlagt rent sandlager respektive sandlager med inslag av kalkbruk ovanpå en drygt 0,3 meter tjock odlingshorisont. Detta lager saknas i det sydvästra borrhålet (1505).

I det nordvästra borrhålet (1501) som har en kulturlagertjocklek på 1,4 meter är det översta lagret ett bärlager/fyllning ovanpå ett 0,4 meter tjockt raseringslager, som tillkommit vid rivningen av ett hus som finns markerad på kartmaterial från 1870-talet. Underliggande tre lager innehåller varierande inslag av tegelbitar/ tegelflis och tegelförekomsten kan möjligen visa att det funnits en äldre byggnad. Det understa lagret tolkas som en odlingshorisont.

Innehållet i det nordöstra borrhålet (1502) skiljer sig markant från den övriga stratigrafien. Kulturlagertjockleken är 2,5 meter och och generellt är lagren fler och tunnare. Några av dessa innehåller också trä (nedbrutet/träflis) och speciellt de undre lagren är fetare än motsvarande i de övriga borrhålen. Det understa lagret är sannolikt en äldre markyta.

Den ursprungliga markytan är lägst i nordöst och stiger mot söder och väster.

Förslag till fortsatta åtgärder

De sex borrhålen innebär mycket begränsade skador på kulturlagren, som är väl bevarade. Kulturmiljö Halland förordar därför en förundersökning inför en exploatering av fastigheten.

Lena Bjuggner
(Underskrift)

2015-06-01
(Datum)

Uppgifter om lägesbestämning

Mätmetod	Kommentar kring inmätning
Totalstation	
Skala	
Medelfel vid inmätning	

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till RAÄ](#)

[Anvisning för leverans av lägesuppgifter till länsstyrelse](#)

[Anvisning för objekttabell för enkel lämningstyp](#)

[Anvisning för objekttabell för sammansatt lämningstyp](#)

[Anvisning för antikvarisk bedömning, skadestatus och undersökningsstatus](#)

[Anvisning för beskrivning](#)

[Anvisningar för bilaga Objekttabell för särskild utredning](#)

Ifylld blankett skickas till: fmisreg@raa.se

Kontaktuppgifter: e-post: fornsok@raa.se, tel: 08 - 5191 8571 må - fre 9.00 - 11.30

Objekttabell för enkel lämningstyp

Vid särskild utredning och vid undersökning som omfattar många olika objekt kan istället bilagan **Objekttabell för särskild utredning** användas, där samtliga objekt redovisas i samma tabell.

RAÄ-nr Halmstad 44:1		Tillfällig arbetsid. (obj.nr)		Osäker position ☐ Ja ☒ Nej		Osäker utbredning ☐ Ja ☒ Nej		Lägsta nivå (möh) 2	Högsta nivå (möh) 6
Antikvarisk bedömning Fast fornlämning			Skadestatus Välbevarad			Undersökningsstatus Delundersökt			
Antal 1	Lämningstyp Stadslager	Egenskapsvärde		Egenskapsvärde			Egenskapsvärde		
Beskrivning 1,05- 2,5 meter tjocka kulturlager. Raserings-, utfyllnads-, tramp- och konstruktionslager samt odlingshorisonter. Ritningen har erhållit HMAK-nr 4423.									

Fig. 1. Plan över Halmstad innerstad med de sex geotekniska undersökningspunkternas lägen i kv. Sankt Nicolaus 17 (inringade) och inom fornlämning Halmstad 44:1 (streckat). Skala 1:10 000.

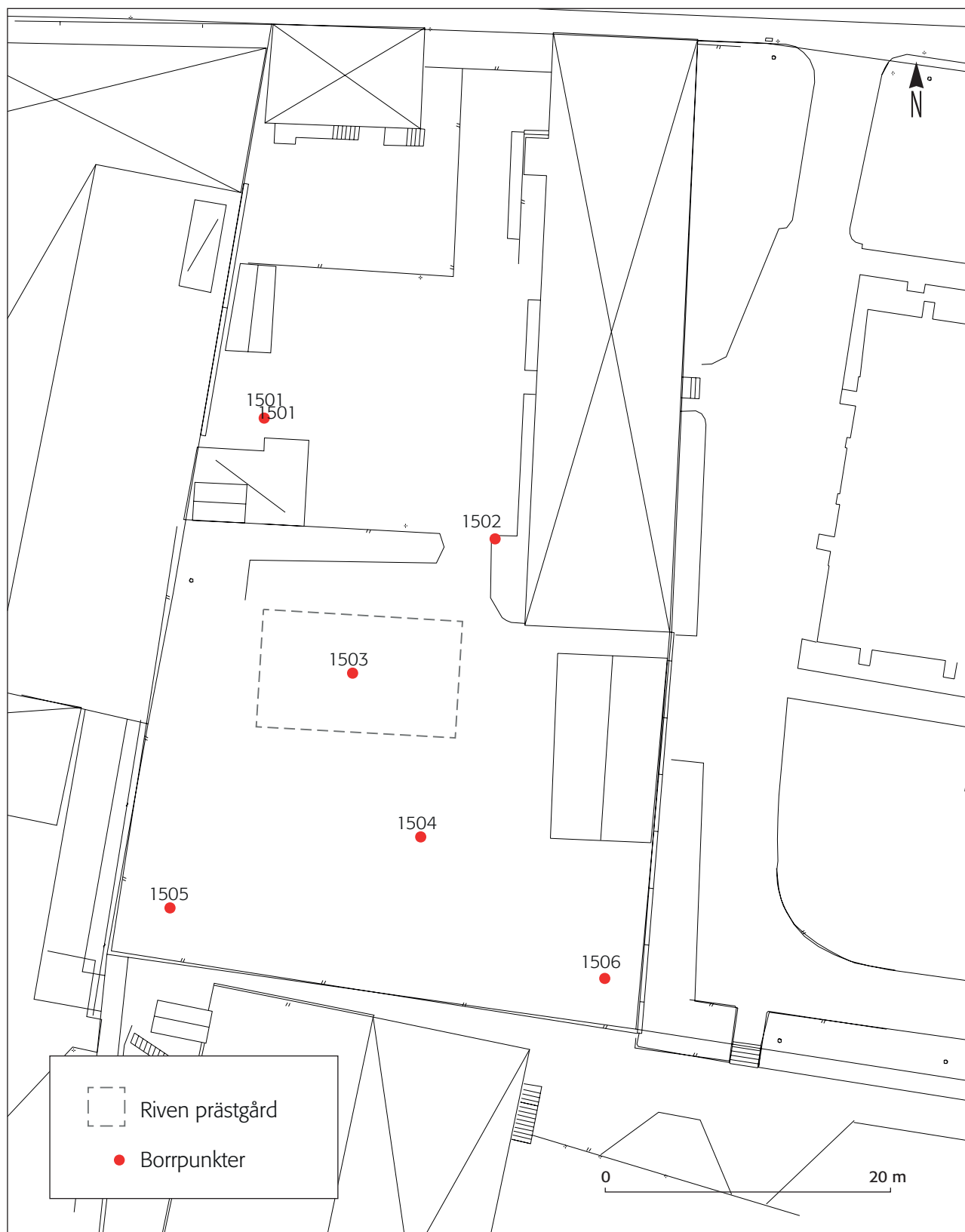

Fig 2. Borrpunkternas lägen inom kv S:t Nicolaus 17. Skala 1:400.

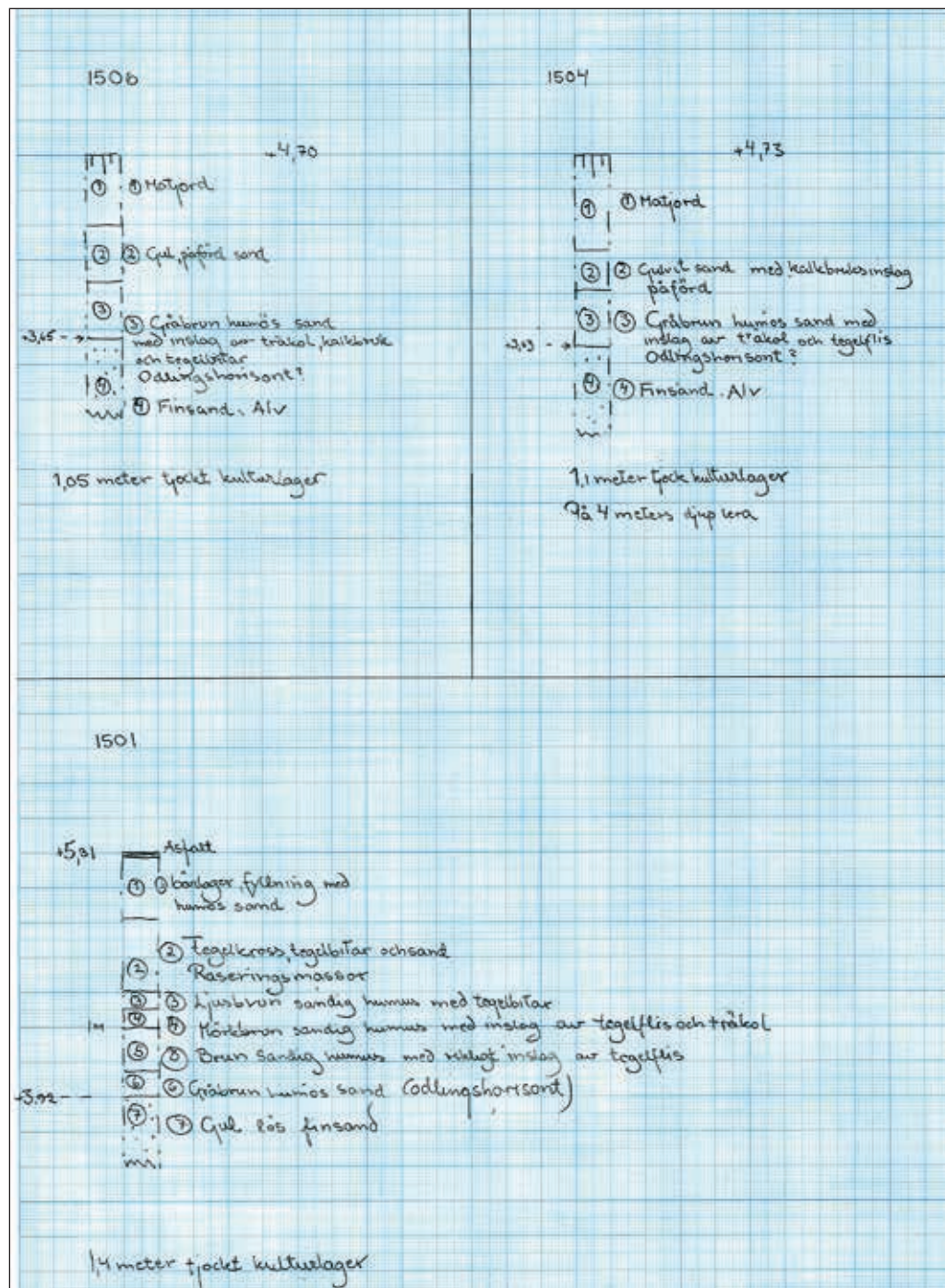

Fig. 3. Stratigrafier 1501, 1504 och 1506. Skala 1:40

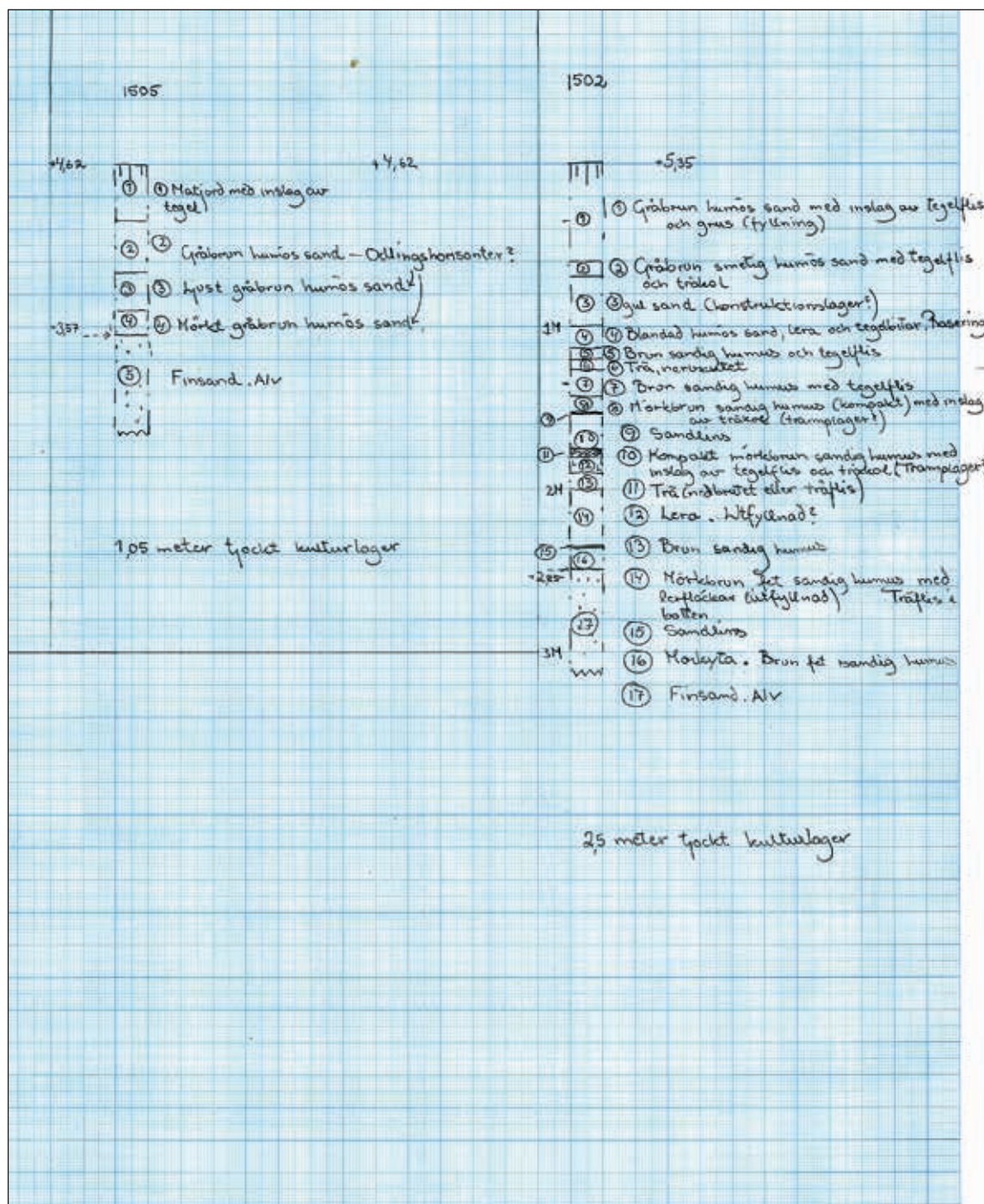

Fig. 4. Stratigrafier 1505 och 1502. Skala 1:40

KULTURMILJÖ
HALLAND

Postadress: Bastionsgatan 3 | 302 43 Halmstad | Tel: 035-19 26 00

E-post: kansli@kulturmiljohalland.se | Hemsida: www.kulturmiljohalland.se